

**ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI
ÎN TRIMESTRUL I 2014
PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ**

- martie 2014 -

ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI ÎN TRIMESTRUL I 2014 PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ

Tendințe generale

Potrivit sondajului de conjunctură efectuat în rândul agenților economici, la nivelul **trimestrului I al anului curent comparativ cu trimestrul anterior**, se estimează o scădere pentru majoritatea indicatorilor.

- modificări procentuale reale față de trimestrul anterior (%) -

	trim. II 2013	trim. III 2013	trim. IV 2013	trim. I 2014
1. Producția industrială	5,3	0,3	6,5	-2,6
2. Cifra de afaceri – total	13,0	3,3	1,4	-6,3
➤ intern	17,6	6,1	-1,5	-13,9
➤ extern	8,5	-0,1	4,8	1,6
3. Stocurile de produse finite	-9,1	-5,7	15,5	3,3
4. Numărul mediu de salariați	-0,1	-0,4	-0,2	-0,2
5. Productivitatea muncii	5,2	0,8	6,5	-2,0

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS; pentru trimestrul I – rezultatele din ancheta de conjunctură

Estimările pentru cifra de afaceri pe total industrie anticipează o scădere cu 6,3%, în perioada de referință, comparativ cu trimestrul anterior. Pentru cele două componente ale indicatorului se estimează evoluții divergente. Astfel, se anticipează că cifra de afaceri pe piața internă se va reduce considerabil, cu 13,9%, iar cea de pe piața externă va crește ușor (1,6%).

În condițiile scăderii producției industriale cu 2,6% se apreciază că volumul stocurilor de produse finite va fi cu 3,3% peste nivelul celui din trimestrul al IV-lea 2013.

Numărul mediu al salariaților este posibil să înregistreze o scădere ușoară (0,2%). Acesta, în contextul unei scăderi a producției industriale, va conduce la o reducere cu 2,0% a productivității în perioada pentru care s-a realizat evaluarea.

Analiza indicatorilor economici realizată pe baza estimărilor respondenților indică o evoluție pozitivă în cazul majorității indicatorilor, pentru **primul trimestru al anului, raportat la perioada corespunzătoare din anul precedent.**

Astfel, pentru primul trimestru al anului în curs se estimează că producția industrială va crește cu 9,5%, fiind susținută, în principal, de creșterea cu 15,5% a cererii externe. În aceste condiții pentru cifra de afaceri se așteaptă o majorare cu 10,8%. Referitor la cifra de afaceri pe piața internă se estimează o creștere de 5,8%, comparativ cu nivelul primelor trei luni ale anului trecut.

Pentru stocurile de produse finite se prevede o creștere cu 2,2%, comparativ cu trimestrul I 2013.

Numărul mediu de salariați se apreciază că va înregistra o reducere cu 1%, iar productivitatea muncii în industrie se va majora cu 10,5% față de primul trimestru din anul anterior.

- modificări procentuale reale față de perioada corespunzătoare din anul anterior (%) -

	trim. III 2013	trim. IV 2013	An 2013	trim. I 2014
1. Producția industrială	8,9	10,2	7,8	9,5
2. Cifra de afaceri – total	4,5	5,9	2,7	10,8
➤ intern	-5,9	-2,4	-6,1	5,8
➤ extern	22,2	18,6	16,4	15,5
3. Stocurile de produse finite	9,7	10,0	9,1	2,2
4. Numărul mediu de salariați	0,3	0,1	0,8	-1,0
5. Productivitatea muncii	8,7	10,1	7,1	10,5

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS; pentru trimestrul I - rezultatele din ancheta de conjunctură

Principalii indicatori rezultați din anchetele de conjunctură în sectorul industrial

Producția industrială

Producția industrială s-a majorat în intervalul octombrie - decembrie 2013, atât față de perioada corespunzătoare din anul trecut, cât și comparativ cu trimestrul anterior, cu 10,2%, respectiv cu 6,5%.

În urma unei analize detaliate a producției industriale, înregistrată la nivelul anului 2013, comparativ cu anul 2012, se observă că majorarea de 7,8% a producției industriale este susținută de evoluția ascendentă a cererii externe, atât pe total, cât și la nivelul unor ramuri industriale, cum ar fi: fabricarea echipamentelor electrice, fabricarea autovehiculelor de transport rutier, prelucrarea lemnului, fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie, fabricarea de mașini, utilaje și echipamente, fabricarea produselor textile, fabricarea de mobilă.

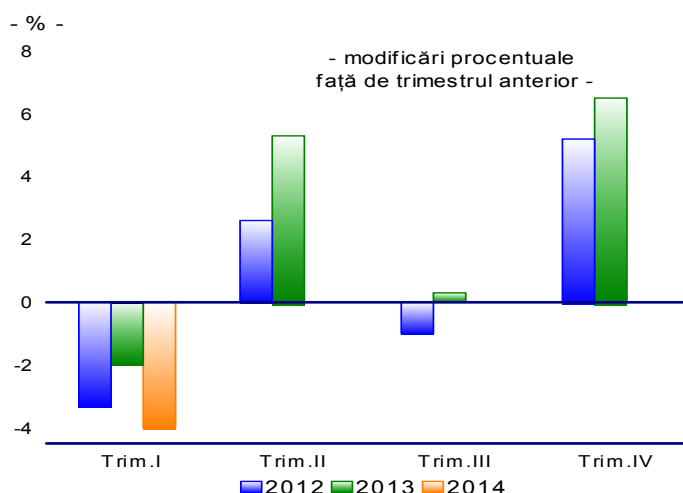
Analiza conjuncturală pentru primul trimestru al anului curent, elaborată pe baza sondajului efectuat în rândul agenților economici, indică posibilitatea ca în această perioadă producția industrială să înregistreze o scădere cu 2,6% față de trimestrul IV al anului anterior, respectiv o creștere cu 9,5%, față de trimestrul I 2013.

În ceea ce privește structura producției industriale, sunt de remarcat

mai multe situații distincte în evoluțiile previzibile ale ramurilor industriale pentru primul trimestru al anului curent, comparativ cu primul trimestru din 2013, și anume:

- ramuri care își vor continua trendul ascendent înregistrat pe parcursul anului trecut: fabricarea produselor de cocserie, fabricarea altor mijloace de transport, fabricarea de mașini, utilaje și echipamente, fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie, repararea, întreținerea și instalarea mașinilor, industria alimentară, fabricarea produselor textile;
- ramuri care vor avea un trend ascendent, după o scădere înregistrată la finele anului 2013, și anume: fabricarea produselor din tutun, industria metalurgică, tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor;
- ramuri pentru care se așteaptă o reducere, continuând astfel evoluția negativă din anul anterior: extracția cărbunelui superior și inferior, extracția minereurilor metalifere, fabricarea băuturilor;
- ramuri care vor avea o scădere, după ce la sfârșitul anului anterior au înregistrat o evoluție pozitivă, cum ar fi: fabricarea calculatoarelor și produselor electronice și optice, prelucrarea lemnului.

Evoluția producției industriale

Trim. I 2014 - estimări realizate pe baza anchetei de conjunctură

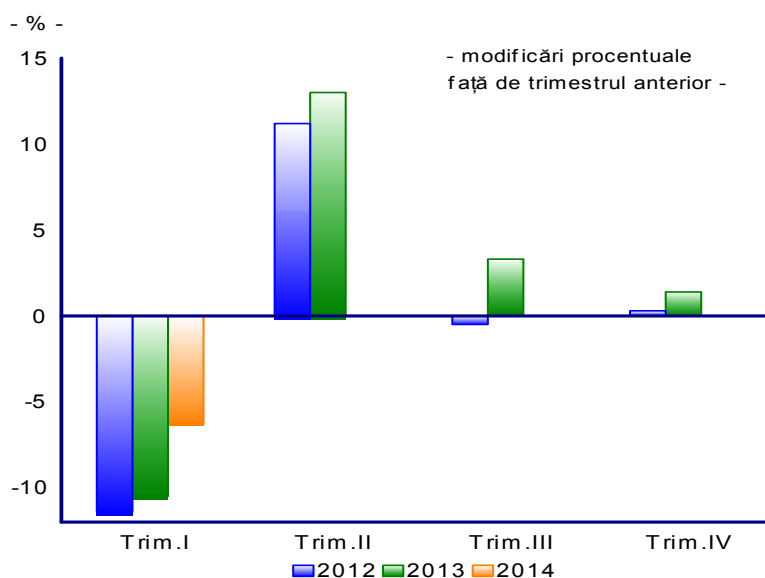
Cifra de afaceri

În trimestrul al IV-lea, cifra de afaceri pe total industrie a înregistrat o majorare atât față de trimestrul anterior (1,4%), cât și față de trimestrul corespunzător din anul anterior (5,9%). În ceea ce privește situația la nivelul anului 2013, cifra de afaceri din industrie a crescut pe ansamblu cu 2,7%, datorită majorării componente aferente industriei prelucrătoare (4,4%), în timp ce pentru industria extractivă s-a înregistrat o scădere de 5,5%.

Ramurile care au înregistrat cele mai importante creșteri ale cifrei de afaceri în anul 2013, comparativ cu anul anterior, au fost: alte activități de servicii anexe extracției (42,0%), fabricarea altor mijloace de transport (30,6%), fabricarea autoturismelor de transport rutier (21,0%), fabricarea de mașini, utilaje și echipamente (12,6%), fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie (11,8%), alte activități industriale (10,1%).

Scăderi mai importante au fost înregistrate, pentru aceeași perioadă de analiză, în următoarele ramuri: fabricarea produselor din tutun (-60,5%), extracția cărbunelui superior și inferior (-26,2%), extracția petrolului brut și a gazelor naturale (-20,5%), repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (-16,3%), tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor (-9,6%), fabricarea băuturilor (-9,4%).

Evoluția cifrei de afaceri totale din industrie

Trim. I 2014 - estimări realizate pe baza anchetei de conjunctură

Pentru trimestrul I 2014, față de trimestrul anterior se așteaptă o scădere a volumului cifrei de afaceri pe total industrie cu 6,3%, iar raportat la perioada corespunzătoare din anul trecut, se estimează o majorare a indicatorului cu 10,8%.

Cifra de afaceri din industrie pentru piața internă a înregistrat în trimestrul IV 2013 o scădere atât față de trimestrul anterior (-1,5%), cât și comparativ cu perioada corespunzătoare din anul precedent (-2,4%), evoluții care se încadrează în marjele de sezonalitate ale perioadelor de referință.

Pentru anul 2013, reducerea acestui indicator a fost de 6,1%. Următoarele ramuri industriale au înregistrat, la nivel de an, scăderi importante ale cifrei de afaceri pentru piața internă: fabricarea produselor din tutun (-79,4%), extracția cărbunelui superior și inferior (-26,2%), fabricarea de mașini, utilaje și echipamente (-20,9%), extracția petrolului brut și a gazelor naturale (-20,5%), repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (-17,6%), tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor (-12,8%), alte activități extractive (-10,6%).

Conform estimărilor agenților economici, volumul cifrei de afaceri pentru piața internă în trimestrul I 2014, se estimează să scadă cu 13,9% față de trimestrul anterior, dar comparativ cu trimestrul I 2013 ar avea o creștere de 5,8%.

Cifra de afaceri din industrie pentru piața externă a înregistrat în trimestrul IV al anului trecut o creștere de 4,8% față de trimestrul anterior și

de 18,6% comparativ cu trimestrul IV 2012. În anul 2013, s-a înregistrat o majorare pentru acest indicator de 16,4%.

Ramurile care au înregistrat creșteri importante ale cifrei de afaceri pentru piața externă în anul 2013, raportat la anul anterior au fost: industria alimentară (57,6%), fabricarea de mașini, utilaje și echipamente (37,8%), fabricarea autovehiculelor de transport rutier (31,4%), alte activități industriale (28,1%), fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie (27,3%), alte activități extractive (27,0%).

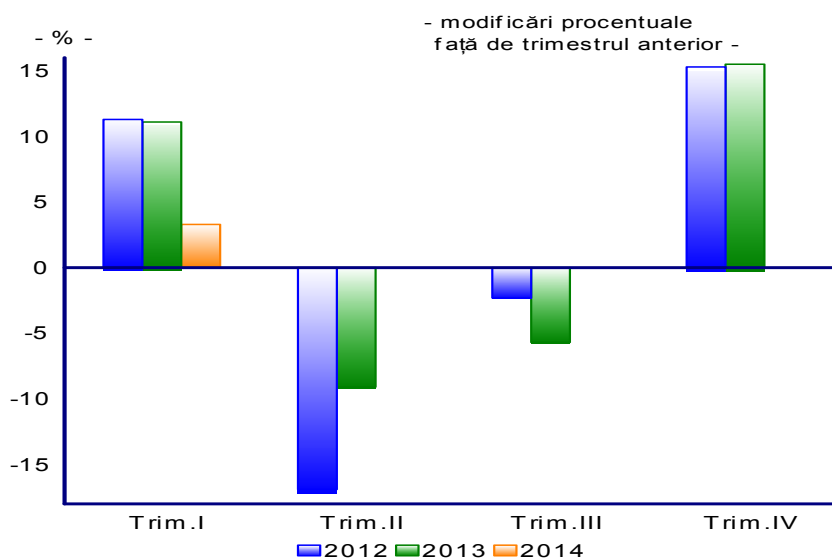
Anticipările agenților economici din eșantion arată, în cazul acestui indicator, pentru primul trimestru al anului curent, comparativ cu trimestrul anterior, o creștere ușoară de 1,6%, respectiv o majorare cu 15,5% față de perioada similară a anului trecut.

Stocurile de produse finite

Stocurile de produse finite au înregistrat în cel de-al patrulea trimestru al anului 2013 o majorare de 15,5%, față de trimestrul anterior, iar comparativ cu perioada corespunzătoare din anul precedent, creșterea a fost de 10,0%.

În contextul unei creșteri anuale a cifrei de afaceri pe total industrie cu 2,7% și a producției industriale cu 7,8%, stocurile au înregistrat o majorare cu 9,1% față de anul 2012.

Evoluția stocurilor de produse finite

Trim. I 2014 - estimări realizate pe baza anchetei de conjunctură

Agenții economici apreciază că în primul trimestru al anului curent, stocurile de produse finite vor înregistra o creștere cu 3,3% față de trimestrul anterior, iar raportat la perioada similară a anului trecut se estimează o majorare cu 2,2%.

Stocurile de materii prime

Agenții economici se așteaptă ca stocurile de materii prime să înregistreze în primul trimestru al anului 2014 o creștere cu circa 1,2%, comparativ cu trimestrul anterior.

Evoluția stocurilor de materii prime

- modificări procentuale față de trimestrul anterior (%) -

	trim. I	trim. II	trim. III	trim. IV
2012	1,6	1,3	1,6	-1,7
2013	3,3	1,1	1,7	1,7
2014	1,2	-	-	-

Sursa: date rezultate din ancheta de conjunctură a CNP (pentru întreaga perioadă)

Gradul de utilizare a capacităților de producție

În perspectiva trimestrului I 2014, se estimează, conform răspunsurilor agenților economici care fac parte din eșantion, că gradul de utilizare a capacităților de producție aflate în funcțiune se va situa la aproximativ 80%.

Gradul de utilizare a capacităților de producție

- % -

	trim. I	trim. II	trim. III	trim. IV
2012	75,8	76,0	75,4	75,6
2013	74,8	76,1	69,0	80,9
2014	80,5	-	-	-

Sursa: date rezultate din ancheta de conjunctură a CNP (pentru întreaga perioadă)

Numărul mediu de salariați

Numărul mediu de salariați a scăzut ușor în trimestrul IV 2013 față de trimestrul anterior, respectiv cu 0,2%, iar față de trimestrul corespunzător din anul anterior s-a înregistrat o creștere de 0,1%. Această evoluție a determinat o creștere cu 0,8% în anul 2013 față de anul anterior.

Efectivul salariaților din industrie

- medie trimestrială -

- mii persoane -

	trim. I	trim. II	trim. III	trim. IV
2012	1.255,0	1.265,6	1.268,0	1.267,6
2013	1.278,9	1.277,5	1.272,1	1269,4
2014	1.266,5	-	-	-

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS; pentru trimestrul I 2014 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Ramurile cu cele mai importante majorări ale numărului de salariați în anul 2013 comparativ cu anul 2012 au fost: activități de servicii anexe extracției (24,0%), alte activități industriale (9,3%), fabricarea produselor din cauciuc (5,6%) și fabricarea echipamentelor electrice (4,5%).

Dinamica numărului de salariați

- modificări procentuale față de perioada corespunzătoare din anul anterior (%) -

	trim. I	trim. II	trim. III	trim. IV
2012	3,3	3,2	2,3	2,4
2013	1,9	0,9	0,3	0,1
2014	-1,0	-	-	-

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS; pentru trimestrul I 2014 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Din sondajul efectuat la nivelul agenților economici rezultă că în primul trimestru al anului 2014 personalul din industrie va înregistra scăderi atât față de trimestrul anterior (-0,2%), cât și față de trimestrul corespunzător din 2013 (-1,0%).

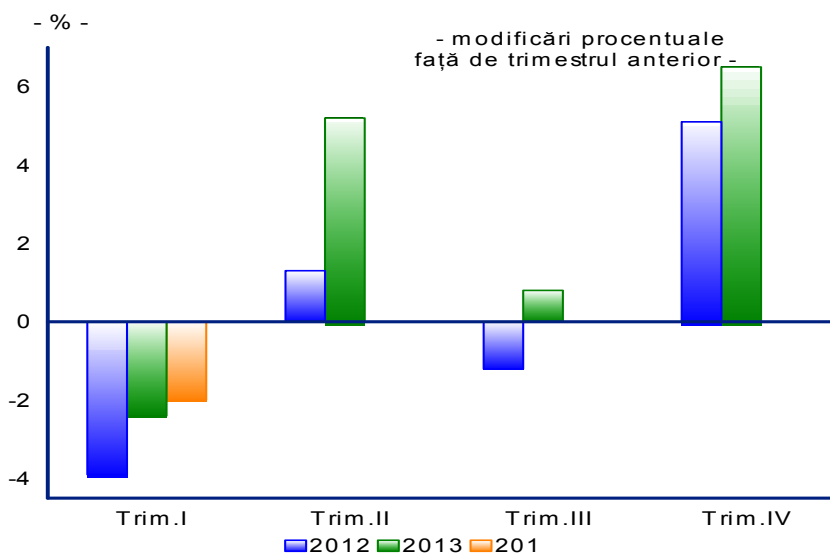
Se estimează că ramurile care vor avea cele mai mari scăderi de personal în trimestrul I 2014, comparativ cu trimestrul I 2013 sunt: fabricarea produselor de cocserie (-11,9%), industria metalurgică (-9,9%) și fabricarea substanțelor și a produselor chimice (-8,9%).

Productivitatea muncii

În concordanță cu evoluțiile producției industriale și efectivului de salariați din industrie, productivitatea muncii a crescut în trimestrul IV 2013, atât față de trimestrul anterior (6,5%), cât și față de trimestrul corespunzător din 2012 (10,1%). Productivitatea muncii a înregistrat o creștere de 7,1% în anul 2013 comparativ cu anul 2012.

Creșterea de productivitate s-a datorat unei dinamici mai reduse a numărului de angajați comparativ cu dinamica volumului producției industriale.

Evoluția productivității muncii

Trim. I 2014 - estimări realizate pe baza anchetei de conjunctură

Pentru primul trimestru al anului curent, agenții economici se așteaptă la o creștere a productivității muncii cu 10,5% comparativ cu trimestrul similar din anul anterior; față de trimestrul IV 2013 productivitatea muncii va înregistra o scădere cu 2,0%.

Costul unitar real cu forța de muncă

Costul unitar real cu forța de muncă în industrie a scăzut în anul 2013 cu 4,2%, pe baza creșterii mai ample a productivității muncii față de cea a câștigului salarial brut real (deflatat cu indicele prețurilor producției industriale).

În trimestrul I 2014, pentru costul unitar real cu forța de muncă se estimează aceeași scădere atât față de trimestrul anterior cât și față de trimestrul corespunzător al anului trecut (-4,7%).

Volumul creditelor

Datele obținute din sondajul de conjunctură pentru sectorul industrial indică pentru trimestrul I al anului curent, comparativ cu trimestrul anterior, o scădere cu 0,2% a volumului creditelor acordate agenților economici din industrie.

Pentru *creditele restante*, se estimează o creștere a ponderii acestora în total credite la 15,2% în trimestrul I 2014 față de finele anului 2013.

Ponderea creditelor restante în total credite

	trim. I	trim. II	trim. III	trim. IV
2012	10,5	11,0	11,9	12,6
2013	13,6	14,4	14,9	14,9
2014	15,2	-	-	-

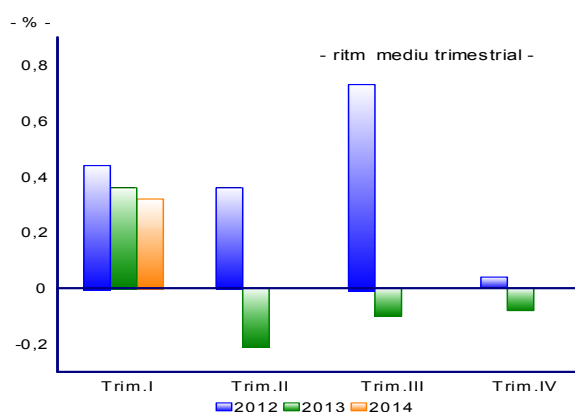
Sursa: prelucrări CNP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură

Din datele furnizate de agenții economici se poate observa că, în ultimii ani, ponderea creditelor restante în totalul creditelor a înregistrat o creștere substanțială datorată, în special, problemelor de lichiditate, ceea ce va afecta în continuare situația financiară a acestora.

Prețurile producției industriale

În ceea ce privește prețurile producției industriale, se remarcă o scădere de 0,21% în cel de-al patrulea trimestru al anului 2013 față de trimestrul anterior (micșorarea componentei interne fiind de 0,43%, în timp ce prețurile de producție pe piața externă au crescut cu 0,24%). La nivelul lunii decembrie 2013 față de decembrie 2012, prețurile producției industriale au scăzut cu 0,08%.

Evoluția prețurilor producției industriale

Trim. I 2014 - estimări realizate pe baza anchetei de conjunctură

Ancheta de conjunctură estimează pentru primul trimestru al anului curent un ritm mediu trimestrial al prețurilor de producție de 0,32%, superior celui înregistrat în trimestrul anterior (-0,08%), dar inferior celui din trimestrul I 2013 (0,36%). Totodată, se așteaptă ca prețurile de producție să scadă cu 0,7% în primul trimestru al anului curent, față de perioada corespunzătoare a anului precedent, iar pentru luna martie 2014 se anticipează o creștere cu 0,9% față de luna decembrie 2013.

Metodologie Comisia Națională de Prognoză realizează trimestrial o Anchetă economică de conjunctură în sectorul industrial, prin care, pe baza răspunsurilor agenților economici intervievați referitor la nivelul producției industriale, a comenzilor, stocurilor și prețurilor, pot fi elaborate prognoze pe termen scurt.

Ancheta se bazează pe un eșantion de agenți economici (selectați din bilanțurile contabile) și pe un chestionar, ambele fiind elaborate în cadrul Comisiei Naționale de Prognoză.

Eșantionul este alcătuit după o metodologie bine determinată, bazată pe metoda de sondaj pe grupe de natură stratificată la care s-a ținut cont de dimensiunile întreprinderii (număr de personal), ponderea grupei în producția ramurii industriale și ponderea ramurii în total producție industrială.

Pentru anchetele de conjunctură realizate în anul 2014 s-a stabilit un eșantion de 465 agenți economici din sectorul industrial, fiind rezultatul unei rate de sondaj de 11,8% și furnizând o rată de acoperire de peste 70%.

Spre deosebire de celelalte sondaje pe termen scurt (sondaje realizate de INS și BNR) care au la bază aprecierea de către cei intervievați a tendinței de evoluție prin încadrarea sa în categorii ca *ascendent*, *stabilitate*, *descendent*, operându-se cu solduri conjuncturale, prezenta anchetă abordează încadrarea evoluției fiecărui indicator în plafoane de creștere/descrștere prestabilite, permițând astfel o cuantificare sub formă de procent a tendințelor viitoare.

Intervalele luate în considerație ca fiind posibile pentru creștere sau scădere, sunt stabilite avându-se în vedere evoluțiile de până acum și cele viitoare ale unor parametri.

Principiul de calcul folosit la dezvoltarea anchetelor conjuncturale în cadrul Comisiei Naționale de Prognoză are la bază metoda ponderărilor succesive, care ține seama de modificările structurale ale producției, stocurilor sau comenzilor, folosindu-se vectori de coeficienți calculați trimestrial care corectează datele de început de an.

Pentru o evaluare complexă a opiniei agenților economici, rezultatele anchetei sunt comparate cu realizările din perioadele anterioare, fie cele publicate de Institutul Național de Statistică, fie cele din anchetele de conjunctură anterioare, după cum se specifică la fiecare indicator.